

Hänvisning
VM006:00/2022

Kontaktperson
Jurist Thomas Löfwenhierta

Finansministeriet
Statsrådet
kirjaamo.vm@gov.fi

Finansministeriet
Statsrådet
pia.kivimies@gov.fi

Ärende

Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker

Finansministeriet har den 5 oktober 2022 begärt landskapsregeringens utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker.

Enligt förslaget ändras punktskatten på läskedrycker effektivare i en hälsobaserad riktning genom att den hälsostyrning som ingår i skatten stärks. Det föreslås att punktskatten på läskedrycker delas upp i sex skatteklasser i stället för de nuvarande två skatteklasserna. Skatt enligt den lägsta skatteklassen ska tas ut för produkter utan tillsats av socker. Skatten på drycker utan tillsats av socker föreslås vara 13 cent per liter och motsvara den nuvarande skattenivån för sockerfria drycker. Skatten på drycker med tillsats av socker föreslås i fortsättningen vara graderad i fem skatteklasser enligt produktens totala sockerhalt. I fråga om drycker som innehåller tillsats av socker är det föreslagna skattebeloppet 19, 25, 32, 39 eller 46 cent per liter.

Beskattningen av osötade och icke-smaksatta vatten och mineralvatten föreslås bli ändrad så att punktskatt på läskedrycker också ska tas ut för drycker som har packats i minutförsäljningsförpackningar som rymmer mer än fem liter. Det föreslås att dryckesingredienser i fast form inte längre ska omfattas av punktskatten.

De ändringar som föreslås i skattebasen beräknas minska skatteintäkterna med cirka två miljoner euro. I övrigt har den föreslagna skatteändringen inga direkta konsekvenser för intäkterna av punktskatten på läskedrycker. Graderingen av skattenivåerna har dimensionerats så att den genomsnittliga skattenivån för drycker förblir oförändrad. De föreslagna ändringarna kan dock leda till en minskning av skatteintäkter om konsumtionen flyttas till dryckesgrupper som beskattas med lägre skattesats, såsom drycker som innehåller mindre socker eller drycker som innehåller enbart naturligt socker.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet Åland och riket. Punktskatter är indirekta skatter och riket har lagstiftningsbehörighet avseende indirekta skatter enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland (ÅFS 1991:71). De föreslagna ändringarna är därför direkt tillämpliga i landskapet.

Enligt 28 § i självstyrelselagen för Åland ska utlåtande hämtas av landskapet i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet. Skriftväxlingsspråket är svenska enligt 38 § och underlag för att lämna utlåtande måste lämnas på svenska.

Landskapsregeringens synpunkter

Landskapsregeringen har endast fått ta del av ett kort sammandrag och förslag på ändrad lagtext på svenska. Exempelvis är inte konsekvensbedömningen av lagförslaget översatt till svenska, vilket innebär att förutsättningarna för att bereda och lämna ett utlåtande är mycket begränsade. Skriftväxlingen mellan riket och landskapet ska enligt självstyrelselagen vara på svenska, och utlåtande ska begäras av landskapet för rikslagstiftning som har särskild betydelse för Åland.

Landskapsregeringen anser att det är otillfredsställande att inte få ta del av det fullständiga underlaget på svenska inför att bereda utlåtande på rikslagstiftning som kan påverka områden som ingår i landskapets lagstiftningsbehörighet.

Landskapsregeringen befarar att uppdelningen i flera skatteklasser sannolikt medför meradministration av de företag som omfattas av punktskatt på läskedrycker. Företagens administrationen av såväl punktskatt för läskedrycker som dryckesförpackningar bör om möjligt minimeras.

I övrigt i den ofullständiga beredning som därmed kunnat göras har inte uppstått skäl för landskapsregeringen att invända mot sakinnehållet i det sammandrag av lagförslaget som landskapsregeringen har fått ta del av.

Minister

Roger Höglund

Jurist

Thomas Löfwenhierta
